

Davacı ve Yürütmenin

Durdurulmasını İsteyen :

Vekilleri

: Av. Oya Öznur - Av. Oya Meriç Eyüboğlu

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Konak Apt. No: 130
D.6 Şişli / İSTANBUL

Davalılar

: 1- İçişleri Bakanlığı

Vekili

: 1.Hukuk Müşaviri Yard. Mustafa Yılmaz - Aynı Yerde

2- Sağlık Bakanlığı

Vekilleri

: Hukuk Müşaviri Av. Leyla Kılıç - Aynı Yerde

Hukuk Müşaviri Av. Rüya Günaydın - Aynı Yerde

İstemin Özeti

29.12.2015 tarih ve 29577 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2. maddesiyle değiştirilen asıl Yönetmeliğin 4.maddesinin 3. fıkrasının "Pratisyen tabip tarafından, sürücü/sürücü adayının genel sağlık durumuna ilişkin yazılı beyanı alınarak ikinci fıkrada tanımlanan durumlarının olup olmadığı yönünde ilk muayenesi yapılır." cümlesinin; göz hastalıkları uzmanı olduğu, düzenlediği sağlık raporlarının emniyet tarafından reddedildiği, kendisine uzman hekim tarafından bu raporların düzenlenmeyeceğinin ifade edildiği, dava konusu değişiklik ile uzman hekimlerin sürücü olur sağlık raporu düzenleme imkanlarının ortadan kaldırıldığı, bu yetkinin yalnızca pratisyen hekimlere tanındığı, sevk olması halinde ancak muayene edip rapor verebilecekleri, kendisinin pratisyen hekimler gibi muayene etme ve sonuca göre rapor düzenlemesinin tıp fakültesi diploması ve uzmanlık belgesinin doğal sonucu olduğu, düzenlemenin 1219 sayılı Kanun ile Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'ne aykırı olduğu, hekimlik mesleğinin icrasına ilişkin sınırlamaların 1219 sayılı Kanunda yer aldığı, alt düzenlemelerle yeni sınırlamalar getirilmesinin çalışma hak ve özgürlüklerini kısıtladığı, uzman hekim olarak kazandığı muayene etme ve rapor düzenleme yetkilerinin kullanılmasına engel olduğu iddialarıyla iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Davalı Sağlık Bakanlığı'nın Savunmasının Özeti

Önceki düzenlemelerde sağlık kurulu tarafından bu raporların verilmesinin kabul edildiği, bu hususun değiştirilerek tek hekim tarafından da raporların verilebileceğinin düzenlendiği, dava konusu düzenleme ile sürücü adaylarının ilk muayenelerinin pratisyen hekim tarafından yapılmasının öngörüldüğü, herhangi bir sorun tespit edildiği takdirde uzman hekime sevk edilebileceği, muayene işlemi basamaklandırıldığı, kişilerin öncelikle özelde veya aile sağlığı merkezlerinde çalışan pratisyen tabip veya uzman tabibe(aile hekimi) başvurarak beyan formunu dolduracakları, bu forma göre tabibin sağlık raporunu düzenleyeceği, 08.01.2016 tarihinde 81 İl Valiliğine gönderilen sağlık raporuna ilişkin genel yazıda da rapor şablonunun bu hususlar gözetilerek oluşturulduğu, branş uzmanlarının katılımıyla dava konusu Yönetmeliğin düzenlendiği, 1219 sayılı Kanunda rapor düzenlenmesi için mutlak surette uzman tabip olmanın şart koşulmadığı, genel olarak tabiplerin bu hususta yetkili kılındığı, kamu yararı gözetilerek düzenleme yapıldığı, hukuka aykırılık bulunmadığı savunulmaktadır.

Davalı İçişleri Bakanlığı'nın Savunmasının Özeti : 2918 sayılı Kanunun 41. maddesi kapsamında Sağlık Bakanlığı ile ortaklaşa hazırlanan Yönetmelikte raporun hangi tabipler tarafından düzenleneceğinin, düzenlenme aşamalarının ayrıntılı olarak tanımlandığı, dava konusu düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi : Ayyüce Okumuş

Düşüncesi : Yürütmenin durdurulması isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesince davalı idarelerin birinci savunmaları alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın verildiği görülmüş olmakla incelenerek işin gereği görüldü:

Dava, 29.12.2015 tarih ve 29577 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2. maddesiyle değiştirilen asıl Yönetmeliğin 4.maddesinin 3. fıkrasının "*Pratisyen tabip tarafından, sürücü/sürücü adayının genel sağlık durumuna ilişkin yazılı beyanı alınarak ikinci fıkrafta tanımlanan durumlarının olup olmadığı yönünde ilk muayenesi yapılır.*" cümlesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sürücü adaylarında aranacak şartlar" başlıklı 41. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde; sürücü belgesi alacakların İçişleri ve Sağlık bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikte belirlenen sağlık şartlarını taşımalarının zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Anılan hükme istinaden, sürücü adayları ve sürücülerde aranacak sağlık şartları ile muayenelerine dair usul ve esasları belirlemek amacıyla Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelik, Sağlık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.09.2006 tarih ve 26301 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmeliğin dava konusu değişiklikten önceki 4. maddesinin 1. fıkrasında; sürücü adaylarının genel sağlık muayenelerinin pratisyen tabip veya uzman tabip tarafından bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacağı düzenlenerek, 2. fıkrasında; tabip tarafından, sürücü adayında; yapılacak genel değerlendirmeye yer verilmiş, 3. fıkrasında ise tabip tarafından, bu Yönetmelikte belirtilen kriterlere göre sürücülüğe engel hali olmayanlara muayeneyi yapan tabip tarafından uygun rapor verileceği, bu Yönetmeliğe göre sürücülüğe engel hali tespit edilen veya hakkında karar verilemeyen sürücü adayı ilgili uzman tabip/tabiplere gönderilerek ilgili uzman muayenesi isteneceği ve verilecek rapor doğrultusunda işlem yapılacağı kuralına yer verilmektedir.

Özetle; hekim tarafından sürücü adayının, Yönetmelikte belirtilen hususlar dikkate alınarak genel muayenesi yapılacak, tereddüt halinde uzman hekime sevk edilecek ve bu basamakların ardından sağlık raporu aşaması tamamlanabilmekteydi.

29.12.2015 tarih ve 29577 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girerek değişen Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasında; sürücü ve sürücü adaylarının muayenelerinin; Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere bağlı sağlık tesisleri, aile sağlığı merkezleri ve Sağlık Bakanlığınca ruhsatlandırılan özel sağlık kuruluşlarında **görevli tabip veya uzman tabip** tarafından bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılacağı ve sağlık raporu düzenleneceği, 2. fıkrasında; **tabip** tarafından, sürücü adayında; yapılacak genel

değerlendirmeye yer verilmiş, 3. fıkrasında ise dava konusu birinci cümlesinde **pratisyen tabip** tarafından, sürücü/sürücü adayının genel sağlık durumuna ilişkin yazılı beyanı alınarak ikinci fıkrada tanımlanan durumlarının olup olmadığı yönünde ilk muayenesinin yapılacağı; devamında bu Yönetmeliğe göre sürücülüğe engel hali olmayanlara muayeneyi yapan tabip tarafından uygun rapor verileceği, yapılan muayene sonucunda, sürücülüğe engel hali tespit edilen veya ikinci fıkrada tanımlanan durumlardan bir veya birkaçının olması veya hakkında karar verilemeyen sürücü/sürücü adayının muayene bulguları ve sevke neden olan uzmanlık muayenesi hariç sürücü belgesi alabileceği sağlık raporunda belirtileceği ve ilgili uzman tabip/tabiplere gönderileceği düzenlenmiştir.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 1. Maddesinde; Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde tababet icra ve her hangi surette olursa olsun hasta tedavi edebilmek için tıp fakültesinden diploma sahibi olmak şart olduğu, 8. maddesinde; Türkiye'de icrayı tababet için bu kanunda gösterilen vasıfları haiz olanlar umumi surette hastalıkları tedavi hakkını haiz olduğu, ancak her hangi bir şubei tababette müstemirren mütehasıs olmak ve o unvanı ilan edebilmek için Türkiye Tıp Fakültesinden veya Sıhhiye Vekaletince kabul ve ilan edilecek müessesattan verilmiş ve yahut ecnebi memleketlerin maruf bir hastane veya laboratuvarından verilip Türkiye Tıp Fakültesince tasdik edilmiş bir ihtisas vesikasını haiz olması gerektiği, 13. maddesinde ise bir şahsın ahvali bedeniye ve akliyesi hakkında rapor tanzimine munhasıran bu kanunla icrayı sanata salahiyeti olan tabiplerin mezun olduğu, Türkiye'de icrayı sanat salahiyetini haiz olmıyan tabiplerin raporlarının muteber olamayacağı hükmü yer almaktadır.

Bu durumda sürücüler ve sürücü adaylarının genel sağlık muayenesi uzman veya pratisyen, herhangi bir sınırlama olmaksızın, tıp fakültesi diplomasını haiz 1219 sayılı Kanuna göre yetkili her hekim tarafından yapılabiliyor iken ilk muayeneyi yapma yetkisini yalnızca pratisyen hekime veren, uzman hekimlerin anılan Kanundan kaynaklanan yetkilerini kullanmasını engelleyen dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinin 3. fıkrasının 1. cümlesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Ayrıca sınırlama içeren dava konusu cümlelerin; anılan 4. madde bir bütün olarak değerlendirildiğinde, 1. ve 2. fıkralarında 'tabip' terimi kullanılması hasebiyle çelişki doğurduğu, Yönetmeliğin önceki halinde bulunmayan dava konusu düzenlemenin hangi sebepler ile getirildiğinin de makul gerekçelerle açıklanamadığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde sayılan koşullar gerçekleşmiş olduğundan 29.12.2015 tarih ve 29577 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 2. maddesiyle değiştirilen asıl Yönetmeliğin 4. maddesinin 3. fıkrasının "*Pratisyen tabip tarafından, sürücü/sürücü adayının genel sağlık durumuna ilişkin yazılı beyanı alınarak ikinci fıkrada tanımlanan durumlarının olup olmadığı yönünde ilk muayenesi yapılır.*" cümlesinin **YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA**, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içinde İdari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz yolu açık olmak üzere, 10/06/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kırdar
ÖZSOYLU

Üye

Yunus
ÇETİN

Üye

E. Yücel
SEYHAN

Üye

Süleyman Hilmi
AYDIN

Üye

Taha Erdinç
BÜLBÜL

Aslı Gibi